

به‌رنامه‌ی تیکه‌لکردنه‌وه
خزمه‌تگوزارییه‌ه‌اوبه‌شه‌کانی تیکه‌لکردنه‌وه

FRONTX

EUROPEAN BORDER AND
COAST GUARD AGENCY

یارمه‌تی تیکه‌لکردنه‌وه بو گۆچه‌ران

وه‌ک به‌شیک له‌خزمه‌تگوزارییه
ه‌اوبه‌شه‌کانی تیکه‌لکردنه‌وه‌ی فرۆنتیکس

وه‌شانی کوردی

ئیمه‌لیره‌ین تا ه‌اوکاریت بکه‌ین

سه‌نهری راجه‌تان
و نه‌که‌لوریای له‌کوردین

سووده کانی گه پانه وهی ئاره زوومه ندانه

چییه؟

تیده گهین که ده کریت گه پانه وه بۆ ولاتی خوۆت کاریکی قورس بیت. ئیمه لیرهین بۆ پشتگیری کردنتان بکهین. ده توانین یارمه تیت بدهین خوۆت بۆ گه شته که ئاماده بکهیت و له و ده رفه تانهش ئاگادارت بکهینه وه که پاش گه یشتنت دینه به رده ست.

ئه گهر بریارت داوه ئاره زوومه ندانه بگه پیتته وه یان ده سه لاتی نیشتمانیی ولاتی ئەندام بریاری گه پانه وه تی داوه، بۆی هه یه ئه و یارمه تیه بتگریته وه که په یوه سته به تیکه لکردنه وه ت به کومه لگه ی ولاته که ته وه. فرۆنتیکس، ده زگای پاسه وانی سنوور و که ناراوه کانی ئه وروپا، به رنامه یه کی به ناوی خزمه تگوزارییه هاوبه شه کانی تیکه لکردنه وه داناو که ریخراوه کانی کومه لگه ی مه ده نی ولاته که ی خوۆت به شداری پێ ده کات. ئەم ریخراوانه ئه زموونیان له پیشکه شکردنی یارمه تی تیکه لکردنه وه هه یه و ئاماده ن له کاتی گه پانه وه ت و ده ستپیکردنی ژیا نیکی تازه له ولاته که ی خوۆت هاوکاریت بکه ن.

رهنگه گه پانه وه ئالۆز ده ربکه ویت. بۆی هه یه پرساری زۆر بوروژنییت و دلّه پراوکیت بۆ درووست بکات. تا له دۆزینه وه ی وه لامه کاندایا هاوکاریت بکهین، کارمه ندی پسپۆر بۆ نمونه پراویژکارانی گه پانه وه و تیکه لکردنه وه ت بۆ دا بین ده کهین. به ریکاره یاسایی و کارگیری و ده روونی-کومه لایه تیه کان ئاشنات ده که ن، ریئوینییت ده که ن تا بریاری گونجاو ده رباره ی ناینده ت بدهیت.

ئه گهر پپو یستت به چاودیری تایهت هه یه، بۆ نمونه، ئه گهر تۆ مندالیکی ته نها یان ژنیکی دوو گیان بیت، ئه گهر قوربانیه کی بازرگانیکردن به مروّقه وه بیت، یان ئه گهر دوخیکی پزیشکی یان که مئه ندامیه کت هه بییت، یان ئه گهر مندالت له گه لدا بییت، تکایه پراویژکاری گه پانه وه و تیکه لکردنه وه له مه ئاگادار بکه ره وه. پراویژکاره که کاریک ده کات دوخه که سییه په یوه ن دیداره کانی تۆ ره چاو بکرین تا با شتر له گه ل ئه و جووری هاوکاری تیکه لکردنه وه یه تۆ بگونییت.

ئایا یارمەتیی تیکە لکردنەوێ من دەگرێتەوێ؟

دەتوانیت یارمەتیی تیکە لکردنەوێ وەر بگریت ئەگەر:

ا. تا ئیستا وەلامیکی کۆتایی نەرینت لەسەر داواکاری مانەوێ، نیشته جیوونی یاسایی و/یان پاراستنی نیو دەوڵەتی (مافی پەنابەری) وەر نەگرتووە و بپاری دە دەوڵەت بگەرێتەوێ. لەو حالەتەدا ئیمە تاوتوویی گەراندەوێ ئارەزوومەندانە دەکەین.

ب. وەلامیکی کۆتایی نەرینی و/یان ئەوێ پێی دەلین 'بپاری گەراندەوێ' وەرگرتووە، کە کۆتا وادەیهکی بوو توو دپاری کردووە تا ناوچەیی دەسەلاتی وڵاتی ئەندام بە جیبهێلێت. بپاریت داوێ بوو وڵاتی خووت بگەرێتەوێ. لەو حالەتەدا ئیمە تاوتوویی دەرچوونی ئارەزوومەندانە دەکەین. دەسەلاتە نیشتمانییەکانی ئەو وڵاتە ئەوروپییەیی لێی نیشته جییت لە ئەگەری وەرگرتنی یارمەتیی تیکە لکردنەوێ

ت. بپاری گەراندەوێ بە دەست گەیشتووە، وەک لە خالی ب دا پوونکراوەتەوێ، و بپاریت نەداوێ لە کۆتا وادەیی دیاریکراو دا دەر بچیت (دەرچوونی ئارەزوومەندانە). لەم حالەتەدا بپاری گەراندەوێ دەچیتە بواری جیبهێکەردنەوێ و دەبیت بە دەرەنجامی گەراندەوێ بە زۆر پازی بیت.

ئەگەر مافی مانەوێ، نیشته جیوونی یاسایی و/یان پاراستنی نیو دەوڵەتی (مافی پەنابەری) ت لە وڵاتی ئەندامی یه کیتی ئەوروپا ههیه، یارمەتیی تیکە لکردنەوێ توو ناگریتەوێ.

تکایه تیبینی بکه له کاتی پێشکەشکردنی داواکاری بوو خزمەتگوزارییە هاوبەشەکانی تیکە لکردنەوێ، وڵاتانی ئەندامی یه کیتی ئەوروپا، بە پشتبەستن بە یاسا نیشتمانییەکانیان، بپاری دە دەن لەوێ ئایا یارمەتیی تیکە لکردنەوێ دەتگریتەوێ یان نا.

چ جوړيکي يارمه تېي ټيکه لکردنه وه به رده ستن؟

خزمه تگوزاريه هاوبه شه کاني ټيکه لکردنه وه دوو جوړ يارمه تېي له خوډه گريټ:

يارمه تېي کور تخايه ن: له گه ل گه يشتنت، رهنگه له چهند روژي سهره تادا هاوکاري خيرات پيشکه ش بکريټ، بو نمونه پيشوازي کردنت له فروکه خانه، داينکردني شويني مانه وه ي کور تخايه ن، يارمه تېي پزيشکي، گواستنه وه، شادبوونه وه به خيزان و هاوکاري دارايي سنوردار.

يارمه تېي دريژخايه ن: ده کريټ پلانيکي ټيکه لکردنه وه بو ماوه ي تا 12 مانگ دايندريټ. راويژکاري گه پانه وه و ټيکه لکردنه وه ت له ولاتي خانه خوئي و ريکخراوه که مان له ولاتي خوټ باشتري بژارده کانت له گه ل باس ده که ن و له سهر جيټه جيکردنيان پاش گه پانه وه بو ولاتي خوټ ريک ده که ون. نمونه ي يارمه تېي ټيکه لکردنه وه ي دريژخايه ن نه مانه له خوډه گريټ:

نيشته جيکردني دريژخايه ن و تيچووي په يوه نديدار

يارمه تېي پزيشکي به رده وام

په روه رده (خويندن و راهيناني پيشه يي)

راويژکاري و يارمه تېي کار بو ده سته گيشتن به بازاړي کار

يارمه تېي له دامه زراندي بزنسيکي بچووک

شادبوونه وه به خيزان

راويژکاري ياسايي و هاوکاري کارگيري

هاوکاري ده رووني-کوټه لايه تي

له هه ردوو حاله ته که دا، له لايه ن هاوه لي ټيکه لکردنه وه که وه يارمه تېي تايه ت پيشکه ش ده کريټ. نه رکي نه م که سه ش چاوډيريکردني پلاني ټيکه لکردنه وه ته و هه روه ها رهنگه په وانه ي ريکخراوه کاني دیکه شت بکات.

راویژکاری گه پانه وه و تیکه لکردنه وه م ده توانیت چیم بۆ بکات؟

له کاتی دانیشتنه روو-به-رووه کاند، راویژکاری گه پانه وه ت زانیاری گرنگت پئ ده دات ده رباره ی گریمانه کانی گه پانه وه و بژارده کانی هاوکاریکردن و یارمه تیی تیکه لبوونه وه. راویژکاره که ت راهیندراوه هاوکاریت بکات و ده توانیت وه لامی هه موو پرسیاره کانت بداته وه. هه رکات ویستت، ده توانیت له راویژکاری گه پانه وه و تیکه لکردنه وه که ت پرسیت ئه و مافانه چین که په یوه ستن به داواکارییه که ته وه. ده توانیت له دانیشتنه راویژکارییه کاند داوای وه رگپرئیک بکهیت، ئه گه ر هه زت نه کرد به و زمانه بدوییت که راویژکاره که قسه ی پئ ده کات.

ئه گه ر خوازیا ریت یارمه تیی تیکه لکردنه وه وه ربگریت، ده ییت راویژکاره که ت زانیاری گرنگ له تۆ وه ربگریت تا کار له سه ر داواکارییه که ت بکات. داوات لئ ده کریت زانیاری له سه ر ناسنامه ی که سیی خۆت و ئه ندامانی خیزانه که ت و شوینی ژانیان و زانیاری په یوه ندی پیوه کردنیان بدهیت. ئه و زانیاریانه ی پیشکه شیان ده کهیت به پیی داواکارییه یاساییه کانی پاراستنی زانیاری لیت وه رده گیریت. هه ر پئداویستییه کی تایهتت هه بوو، راویژکاره که تی لئ ئاگادار بکه ره وه.

له کاتی پیشکه شکردنی داواکارییه که تدا، داوات لئ ده کریت فۆرمیک پر بکه یته وه و ریگه به فرۆنتتیکس (Frontex) بدهیت زانیارییه که سپییه کانت به کاربه ییت. بۆ دلنیا بوونه وه له ناسنامه که ت، هاوه لی تیکه لکردنه وه پیویستی به م زانیارییه هه یه و ئه م زانیارییه ش ته نها بۆ ئه م مه به سته به کاردیت، ئه مه ش به پیی ریسیای ئه وروپی بۆ پاراستنی زانیاری گشتییه.

تیبینییه کان

هاوه‌لی گه‌رانه‌وه و تیکه‌لکردنه‌وهی (ناوخوی) م ده‌توانیت چیم بۆ بکات؟

له ولاتی زیدی هاوه‌لی، تیکه‌لکردنه‌وه که یسه‌که‌ت وهرده‌گریت. ئە‌گەر داوای یارمه‌تی ئە‌گه‌ره‌کانی کرد، ده‌گریت هاوه‌له‌که له فرۆکه‌خانه پیشوازیت لی بکات و پیداو‌یستیه به‌په‌له‌کانت بۆ ده‌سته‌به‌ر بکات. ئە‌گەر داوات کرد بۆ ماوه‌یه‌کی درێژتر یارمه‌تی وهر‌بگریت، هاوه‌لی تیکه‌لکردنه‌وه‌که‌مان له په‌یوه‌ندیدا ده‌بی‌ت له‌گه‌لت و چانسی ئە‌وه‌ت هه‌یه وه‌لامی پرسیاره‌کانتی لی وهر‌بگریت. هه‌میشه خو‌ش‌حال ده‌بین په‌یوه‌ندی به هاوه‌له‌که‌مانه‌وه بکه‌یت. ئە‌گەر هه‌ر گومان یان پرسیارکت هه‌بوو، بۆ دوودلی په‌یوه‌ندی به هاوه‌لی تیکه‌لکردنه‌وه‌که‌وه بکه.

ئه‌نجامدانی په‌فتاری خراب
و/یان تیکه‌درانه به‌رامبه‌ر
به هاوه‌لی تیکه‌لکردنه‌وه
یان هاوه‌لیکی ناوخوی
رنگه‌پینه‌دراوه.

هاوه‌لی تیکه‌لکردنه‌وه‌که
یان هاوه‌له‌ ناوخوییه‌کانی
له ماوه‌ی کاتژمێره‌کانی
کارکردندا یارمه‌تیت پیشکه‌ش
ده‌که‌ن.

گرنه‌گه‌ تیبینی بکه‌یت که:

بۆ ته‌واوکردنی پرۆسه‌ی
پیشکه‌شکردن، پتویسته
فۆرمی په‌زنامه‌ندی واژۆ
بکه‌یت.

بۆ پیشکه‌شکردنی داواکاری،
پتویسته به‌ ناسنامه‌یه‌ک
هه‌یه.

هاوه‌لی تیکه‌لکردنه‌وه
ناتوانیت هه‌موو ئە‌و
کیشانه‌ چاره‌سه‌ر بکات که
رووبه‌رووت ده‌بنه‌وه؛ ته‌نها
ئه‌و هاوکارییانه‌ت پیشکه‌ش
ده‌کات که پتیشتر له‌سه‌ری
رێککه‌وتوون.

سکانه‌ بکه

تکایه له ولاته‌که‌ی خۆت
په‌یوه‌ندی به هاوه‌لی
تیکه‌لکردنه‌وه‌که‌وه بکه

ده‌توانیت له‌م مالپه‌ره‌ی
خواره‌وه‌دا سه‌رحه‌م
زانباریه‌کان بخوینیته‌وه ←